

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

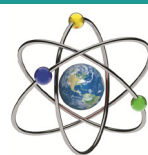

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 598 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
Xuseynova Abira Amanovna	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
Abdurasulova Gulrux Habibullayevna	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinov Elyorjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
Asatova Dildora Aslamovna	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna	
Insultdan keyingi nutqni tiklashda logopedik rehabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
Mirxalilova Nargiza Akbarovna	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
Mitaliboyeva Dildora	
Koxlear implantli bolalarning eshituv-nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
Nartayeva Shahnova Yulchibayevna	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
Normatova Nilufar Komilovna	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
Qodirov Jurabek Mamatsimonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model	83
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	
"Sab'ai sayyor" asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдулманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования	124
Уразова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе "школа–махалля" в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari	175
Masharipova Dilfuza Muxammadjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida	198
O'ktam Nosirov	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi	204
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari	208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari	212
Sa'dullayeva Rushana	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	215
Saidova Dilbar Erkinovna	
Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari	218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi	
Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish	223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi	
Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi	226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari	229
Yaqubova Shoir Tog'aymuratovna	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari	233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	239
Zokirova Sohila Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	242
Марупова Дилфуза Давроновна	
Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari	247
F. R. Xosilova	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish	251
Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi	256
Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi	
Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi	259
Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi	
Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari	262
Aliyeva Zuxra Tursunboyevna	
Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni	265
Aripov Shokirjon Olimovich	
Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari	268
Avliyozqulova Nasiba Choriyevna	
Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari	272
Baratov Baxtiyorjon Qodirovich	
Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli	275
Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi	278
Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari	284
Ismailova Nilufar Isroildjanovna	
Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages	289
Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna	
Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari	292
Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi	
Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish	296
Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi	

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
Maqsudova Nodira Alijonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
Muxiddinova Difuza Sherdor qizi	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
N. Q. Olimova	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
Olloqulova Farzona Umedillayevna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi	332
Raimqulova Sojida Abdusaid qizi	
Talabalarining tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari	335
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
Sultonova Zarina Uchqun qizi	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonalashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida	343
To'xtasinova Farida Davlatali qizi	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
Umarova Nigora Alisherovna	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
Xidirova Maftuna Ilhom qizi	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
Xo'shboqova Farida Komiljon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
Xusanova Gulruxsor To'liqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
Zokirova Sohobxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
Албеков Шокир Адилбекович	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
Сатымова Светлана Сатымовна	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
Ташева Дилором Салимовна	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
Тоджибоева Наргиза Джумабоевна	

Maktab—oila—mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlar va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
Shermatova Manzura Ikromjanovna	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
Suyunov Navro'z Alisher o'g'li	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
Uktamova Navruza Botir qizi	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
Umarov Aziz Avazovich	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
Xatamova Nilufar Xaydarovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
Xayitova Firuza Abdullayevna	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
Yoziyeva Umida Lutfullayevna	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
Zakirova Dilfuza Sayidolimovna	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
Ахмедова Мукаддас Ходиматовна	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
No'manova Soxiba Ergashboyevna	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макома	582
Нурматова Фируза Муминовна	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
Фаттахова Д. А.	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra	

MAKTABGACHA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA PEDAGOG MALAKASINING ROLI

Davlatova Dildora Nuriddinovna

Umumiy pedagogika kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining ahamiyati tadqiq etilgan. Maqolada pedagog malakasining tushunchasi, uning tarkibiy qismlari va bolalarning intellektual, ijtimoiy hamda emosional rivojlanishiga ta'siri yoritilgan. Shuningdek, malakali pedagogning ta'lim jarayonini samarali tashkil etishdagi o'rni, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va innovatsion usullarni qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirish yo'llari tahlil qilingan. Tadqiqot nazariy va amaliy jihatlarni birlashtirgan holda maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagoglar malakasini doimiy rivojlantirish zarurligini asoslaydi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, pedagog malakasi, ta'lim sifati, bolalarning rivojlanishi, innovatsion metodlar.

Abstract: This article examines the importance of pedagogical competence in improving the quality of preschool education. It analyzes the concept of pedagogical competence, its structural components and their influence on children's intellectual, social and emotional development. The role of a qualified educator in effectively organizing the educational process, along with ways to enhance quality through modern pedagogical technologies and innovative methods, is discussed. The study emphasizes the necessity of continuously developing educators' professional skills to improve the overall quality of preschool education by integrating theoretical and practical approaches.

Key words: preschool education, pedagogical competence, quality of education, children's development, innovative methods.

Аннотация: В статье исследуется значимость квалификации педагога в повышении качества дошкольного образования. Рассматриваются понятие педагогической квалификации, её основные компоненты и влияние на интеллектуальное, социальное и эмоциональное развитие детей. Проанализирована роль квалифицированного педагога в эффективной организации образовательного процесса, а также пути повышения качества посредством использования современных педагогических технологий и инновационных методов. Исследование подчёркивает необходимость постоянного развития профессиональных компетенций педагогов для улучшения качества дошкольного образования.

Ключевые слова: дошкольное образование, квалификация педагога, качество образования, развитие детей, инновационные методы.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish, bolalarni sog'lom va har tomonlama yetuk voyaga yetkazish, ularning ta'lim-tarbiya jarayonida samarali ta'lim va tarbiya shakllari hamda usullarini joriy etishga qaratilgan keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Bu borada eng muhim hujjatlardan biri O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 30-sentabrdagi "Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3955-son¹ qarori bo'lib, ushbu qaror maktabgacha ta'limni rivojlantirishga oid strategik yo'nalishlarni belgilab beradi. Qarorda maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini ishlab chiqish, normativ-huquqiy bazani takomillashtirish, bolalarning intellektual, axloqiy, estetik va jismoniy rivojlanishi uchun shart-sharoitlar yaratish, davlat-xususiy sherikchilikni rivojlantirish va bolalarning sifatli ta'limdan teng foydalanishini ta'minlash vazifalari belgilangan.

Ushbu strategiya doirasida 2019-yilda "Yo'l xaritasi" ishlab chiqilib, maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning o'rta va uzoq muddatli bosqichlari belgilandi. Konsepsiyaning maqsadi – bola hayoti va faoliyatining barcha sohalarini rivojlantirishni ta'minlovchi sifatli maktabgacha ta'limdan foydalanish mexanizmlarini yara-

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 30-sentabrdagi "Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3955-son qarori: <https://lex.uz/docs/-3923110>

tishdan iborat. Ustuvor yo'nalishlar sifatida me'yoriy-huquqiy bazani takomillashtirish, bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun sharoit yaratish, maktabgacha ta'lim bilan qamrovni oshirish va davlat-xususiy sherikchilikni rivojlantirish, zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish, pedagog kadrlarni tayyorlash va malakasini oshirish, shuningdek, bolalarni sog'lom va balanslashtirilgan oziq-ovqat, sifatli tibbiy parvarish bilan ta'minlash masalalari belgilangan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining o'rni haqida bir qator mahalliy va xorijiy tadqiqotlar mavjud bo'lib, ularda pedagogning bilim, ko'nikma va shaxsiy fazilatlarini ta'lim samaradorligining asosiy omili sifatida baholanadi. Hasanboeva O. maktabgacha pedagogika tizimini tahlil qilar ekan, pedagogning metodik tayyorgarligi, bolalarning yosh va psixologik xususiyatlarini chuqur bilishi ta'lim sifati bilan bevosita bog'liq ekanini ta'kidlaydi. Yo'ldosheva D. va Fayziyeva Z. tomonidan berilgan ilmiy asoslarda pedagogning emotsional barqarorligi, kommunikativ kompetensiyalari hamda bolalar bilan psixologik muloqot olib borish mahorati maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishining muhim komponenti sifatida ko'rsatiladi.

Mahalliy tadqiqotlar ichida Jalilova M. tomonidan o'tkazilgan izlanishlarda pedagogning bolalar rivojlantirishidagi o'rni amaliy misollar bilan asoslab berilgan. Jumladan, u malakali pedagog tomonidan yaratilgan psixologik qulay muhit, individual yondashuv va interaktiv metodlar bolalarning ijtimoiy va intellektual rivojlantirishini sezilarli darajada rag'batlantirishini ko'rsatadi. Djuraev R.H. va hamkorlari tomonidan maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishga bag'ishlangan ilmiy ishda esa pedagog malakasini oshirish, zamonaviy treninglar, metodik qo'llanmalar va malaka oshirish dasturlarini joriy etish ta'lim sifatining oshirishida asosiy omil sifatida e'tirof etiladi. Bu qarashlar maktabgacha ta'lim tizimining institutsional rivojlanishida pedagog kadrlarga bo'lgan talabning kuchayib borayotganini tasdiqlaydi.

Xorijiy manbalar, xususan Bronfenbrennning ekologik rivojlanish nazariyasi pedagogning bola atrofidagi mikromuhitdagi asosiy ta'sirchan shaxs sifatidagi rolini yoritib beradi. Shuningdek, Epstein A. tomonidan taklif etilgan "Intentional teacher" yondashuvi pedagogning ongli ravishda maqsadga yo'naltirilgan metodlar tanlashi, o'yin va mashg'ulotlarni bolalar rivojlanishiga mos ravishda loyihalashi zarurligini asoslaydi. Safarova R. va Nishonova S. ilmiy ishlarida esa innovatsion metodlar, STEAM yondashuvi va raqamli vositalardan foydalanish pedagog malakasining zamonaviy talablari sifatida ko'rsatiladi. Umuman olganda, adabiyotlar tahlili pedagog malakasi maktabgacha ta'lim sifati uchun asosiy omil ekanini bir xil qayd etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasi ushbu mavzu doirasida pedagog malakasining maktabgacha ta'lim sifatiga ta'sirini o'rganish uchun empirik va nazariy yondashuvlarning uyg'unligiga tayandi. Zarur ma'lumotlar maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglari, metodistlari va rahbarlari o'rtasida o'tkazilgan suhbatlar, kuzatuvlar hamda mavjud davlat dasturlari, metodik qo'llanmalar va ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish orqali olindi. Pedagoglarning faoliyati, dars jarayonlari va metodik yondashuvlari amaliy kuzatish asosida baholandi, olingan ma'lumotlar esa mazmuniy tahlil, taqqoslash va tizimlashtirish usullari yordamida qayta ishlanib, pedagog malakasining ta'lim sifati bilan bog'liqligini aniqlashga xizmat qildi. Tahlil jarayonida mavzu bo'yicha mahalliy va xorijiy manbalar o'rganilib, umumiy xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda eng muhim omillardan biri pedagog malakasidir. Malakali pedagog bolalarga individual yondashuvni ta'minlab, ta'lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil etadi. Pedagog malakasi pedagogik bilimlar, amaliy ko'nikmalar va shaxsiy sifatlarni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagoglar interaktiv mashg'ulotlar, o'yinlar va STEAM yondashuvini qo'llash orqali bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlay oladi. Shu nuqtai nazardan, Prezident farmoyishlari bilan belgilangan davlat dasturlari doirasida pedagoglarning malakasini oshirish va ularni zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan ta'minlash bo'yicha tizimli ishlar olib borilmoqda.

Davlat tomonidan maktabgacha ta'lim tizimini takomillashtirish va infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha bir qator strategik chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Ular orasida yangi davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini qurish va mavjudlarini rekonstruksiya qilish, xususiy maktabgacha ta'lim tashkilotlarini rag'batlantirish, davlat-xususiy sherikchilikni rivojlantirish, shinam va xavfsiz o'quv muhitini yaratish, hududlarda teng ta'lim imkoniyatlarini ta'minlash va oilalarni ta'lim jarayoniga jalb qilish masalalari bor. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tizimida ilg'or pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish, zamonaviy ilg'or o'qitish shakllarini qo'llash, bolalarni davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlariga interaktiv xizmatlar orqali qamrab olish bo'yicha tizimli ishlar olib borilmoqda.

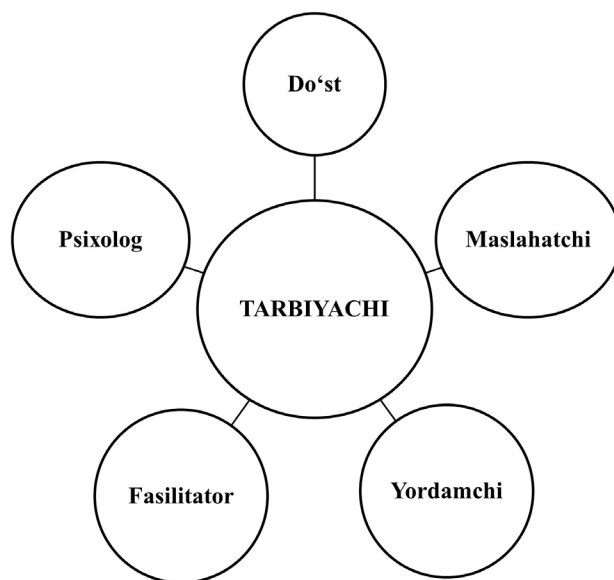

Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tizimida mavjud muammolar ham saqlanib qolmoqda. Qishloq hududlarda maktabgacha ta'lim muassasalari sonining yetishmasligi, tajribali pedagog kadrlarning kamligi, ta'lim dasturlarining zamonaviy talablar bilan to'liq mos kelmasligi va raqamli texnologiyalar hamda innovatsion metodlarning yetarli darajada qo'llanilmasligi asosiy muammolar sifatida qayd etilgan. Ushbu muammolarni bartaraf etish maqsadida davlat tomonidan investitsiya muhiti yaratish, nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini qo'llab-quvvatlash, pedagog kadrlarni malaka oshirish dasturlarini rivojlantirish va xalqaro tajribalarni joriy etish ishlari olib borilmoqda.

Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasi markaziy ahamiyatga ega. Malakali pedagoglar bolalarning intellektual, ijtimoiy va emotsional rivojlanishini ta'minlab, ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Shu bois, pedagoglarni doimiy malaka oshirish, innovatsion pedagogik metodlarni qo'llash va oilalar hamda jamiyat bilan samarali hamkorlikni yo'lga qo'yish maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning eng muhim omillari hisoblanadi. Prezident farmoyishlari va davlat dasturlari bu jarayonga tizimli yondashuvni ta'minlab, bolalarning sifatli va teng ta'lim olish imkoniyatlarini yaratishga xizmat qilmoqda.

Maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachi-pedagogning kasbiy faoliyati ta'lim–tarbiya jarayonining mazmuni, sifati va samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida e'tirof etiladi. Chunki maktabgacha yoshdagi bola uchun pedagog nafaqat bilim beruvchi subyekt, balki psixologik xavfsizlikni ta'minlovchi, ijtimoiy–emotsional rivojlanishni qo'llab-quvvatlovchi, o'rnak bo'luvchi va yo'l ko'rsatuvchi shaxs sifatida namoyon bo'ladi. Shu bois, tarbiyachi shaxsining kasbiy kompetensiyasi, pedagogik madaniyati va professionallik darajasi bola shaxsini shakllantirish jarayonida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Maktabgacha ta'lim tashkilotiga qadam qo'ygan bola butunlay yangi ijtimoiy muhitga tushadi. Bu jarayon boladan moslashuv, psixologik chidamlilik va ijtimoiy kompetensiyalarni talab qiladi. Mazkur moslashuv jarayonida tarbiyachi-pedagog bolaning ichki kechinmalarini aniqlash, uning individualligini inobatga olish, emotsional ehtiyojlarini qondirish hamda xavfsiz pedagogik muhitni shakllantirish orqali muhim vazifalarni amalga oshiradi. Shu bois, tarbiyachi uchun kuza-tuvchanlik, empatiya, kommunikativlik, sabr-toqat, pedagogik takt kabi fazilatlar kasbiy faoliyatning ajralmas tarkibiy qismi hisoblanadi.

Tarbiyachi-pedagogga qo'yiladigan zamonaviy talablar nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy pedagogik ko'nikmalarni, innovatsion metodlardan foydalanish malakasini, bolalarning yosh va psixologik xususiyatlarini chuqur bilishni taqozo etadi. Pedagog o'z faoliyatida quyidagi bir qator rollarni samarali bajarishi zarur: (1-rasm)

Hozirgi zamon talabi tarbiyachi-pedagogdan keng qamrovli kasbiy kompetensiyalarni talab qiladi. Pedagogning kundalik faoliyatida bolaga kichik yordam ko'rsatishi – masalan, o'yinchoqni topishga ko'maklashish, poyabzal bog'ichini bog'lab berish, materiallarni yopishtirishni o'rgatish – bola uchun muhim psixologik ahamiyatga ega bo'lib, unda o'ziga bo'lgan ishonch, ijobiy emotsional holat, xavfsizlik hissi va ijtimoiy moslashuv darajasini oshiradi. Tarbiyachining shaxsiy fazilatlarini uning kasbiy samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Xususan, intizom, mas'uliyat, mehnatsevarlik, qat'iyatlilik, tashkiliy ko'nikmalar va pedagogik refleksiya malakasi pedagog faoliyatining professional darajada amalga oshirilishini ta'minlaydi. Zamonaviy talablarga ko'ra, tarbiyachi-pedagog shuningdek psixolog, rassom, aktyor, tashkilotchi va motivator kabi ko'p funksiyali shaxslik fazilatlariga ega bo'lishi zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilganda, tarbiyachi-pedagogning shaxsiy fazilatlari va kasbiy kompetensiyasi maktabgacha ta'lim sifatini oshirishning asosiy mezonlaridan biri hisoblanadi. Pedagogning faoliyati nafaqat ta'lim jarayonini tashkil etish bilan, balki bola shaxsining intellektual, emotsional va ijtimoiy rivojlanishiga tizimli ta'sir ko'rsatishi bilan baholanadi. Shuning uchun maktabgacha ta'lim tizimida pedagoglar malakasini doimiy rivojlantirish, ularni metodik va psixologik jihatdan qo'llab-quvvatlash hamda innovatsion yondashuvlarga o'rgatish dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3955-son qarori. Toshkent, 2018.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to'g'risida"gi qarori. Toshkent, 2019.
3. Hasanboeva O. Maktabgacha pedagogika. Toshkent: O'zRFA nashriyoti, 2017.
4. Yo'ldosheva D., Fayziyeva Z. Maktabgacha ta'lim psixologiyasi. Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
5. Jalilova M. "Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishida pedagogning o'rni". Ta'lim va innovatsiya jurnali, 3(2), 45–52, 2020.
6. Djuraev R.H., Yo'ldoshev J.G., Turg'unov S., Safarova R., Yuldashev M., Abdullayeva Sh.A., Asadov Y.M. Maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish va pedagogik kadrlar tayyorlash. Toshkent: Fan, 2021.
7. Bronfenbrenner U. The Ecology of Human Development. Cambridge: Harvard University Press, 1979.
8. Epstein A. The Intentional Teacher: Choosing the Best Strategies for Young Children's Learning. Washington, DC: NAEYC, 2014.
9. Safarova R. Maktabgacha yoshdagi bolalar faoliyatini rivojlantirish metodikasi. Toshkent: Universitet nashriyoti, 2019.
10. Nishonova S. "Maktabgacha ta'limda innovatsion metodlardan foydalanish samaradorligi". Pedagogik izlanishlar, 5(4), 120–128, 2022.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.